

ПРАВИЛНИК О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ПРАВИЛНИКА О ДОДЕЛИ ПОДСТИЦАЈНИХ СРЕДСТАВА ЗА РАЗВОЈ СЕОСКОГ ТУРИЗМА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА КРАЉЕВА

НАЦРТ

Предлагач:УГ Краљевачки развојни центар

Члан 1.

У Правилнику о додели подстицајних средстава за развој сеоског туризма на територији града Краљева („Службени лист града Краљева“, број 19/2017, 41/2020 и 28/2022), у члану 1. после речи: „опремање просторија које су у функцији сеоског туризма“ додају се речи: „као и набавку, уградњу и пуштање у рад опреме за коришћење локално доступних обновљивих извора енергије, нарочито соларних фотонапонских и соларних термалних система, са пратећом опремом неопходном за њихову функционалну употребу“.

Члан 2.

У члану 2. после става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„Посебан циљ доделе подстицајних средстава јесте унапређење енергетске ефикасности, смањење трошкова пословања, повећање квалитета услуга и подстицање примене одрживих технологија у сеоским туристичким домаћинствима.

Досадашњи став 2. постаје став 3.

Члан 3.

У члану 3. који уређује намену подстицајних средстава, после речи: „опреме за грејање и климатизацију, намештаја, кухињских елемената, беле технике и сл.“ додају се речи:

„опреме и инсталација за коришћење обновљивих извора енергије, нарочито соларних система за производњу електричне енергије и соларних система за загревање санитарне воде, као и пратеће опреме, инвертора, акумулатора, носача, каблова, регулатора и друге опреме која је непосредно неопходна за функционалну употребу система.“

После постојећег става додаје се нови став који гласи:

„Прихватљиви су и трошкови монтаже, повезивања, пуштања у рад и основне техничке документације, ако су непосредно везани за инвестицију из става 1. овог члана.

Члан 4.

После члана 3. додаје се нови члан 3а који гласи:

„Подстицајна средства из овог правилника могу се доделити и за улагања у опрему за коришћење обновљивих извора енергије, под условом да су ти системи намењени за потребе угоститељског објекта у сеоском туристичком домаћинству и да су технички уграђени у објект или припадајуће инсталације.

Корисник подстицајних средстава дужан је да уз захтев достави:

1. пословни план или технички опис инвестиције;
2. понуду, предрачун или други одговарајући доказ о цени опреме;
3. доказ о праву својине, закупа или другом праву коришћења објекта;
4. изјаву да ће се опрема користити за сопствене потребе објекта у оквиру сеоског туризма;

5.другу документацију утврђену конкурсом.

Члан 5.

У члану 9. после става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„За инвестиције које се односе на коришћење обновљивих извора енергије може се одобрити већи проценат суфинансирања од стандардног процента утврђеног овим правилником, а највише до процента утврђеног јавним конкурсом, имајући у виду допринос смањењу трошкова енергената, унапређењу енергетске одрживости и квалитету услуге у сеоском туризму.“

Досадашњи став 2. постаје став 3.

Члан 6.

У члану 10. који уређује критеријуме за избор корисника, после постојећих критеријума додају се следећи критеријуми:

- коришћење локално доступних обновљивих извора енергије;
- допринос смањењу трошкова пословања;
- допринос продужењу сезоне пословања;
- допринос повећању енергетске ефикасности објекта;
- допринос смањењу емисија и одрживом коришћењу ресурса.

Члан 7.

У члану 12. који уређује обавезе корисника, после става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„Корисник је дужан да опрему набављену уз коришћење подстицајних средстава користи наменски најмање три године од дана исплате средстава, да је не отуђи, да је не да у закуп и да не промени њену намену, осим уз претходну сагласност надлежног органа Града Краљева.“

Досадашњи став 2. постаје став 3.

После тога додаје се нови став 4. који гласи:

„У случају ненаменског коришћења средстава или повреде обавеза из овог члана, корисник је дужан да изврши повраћај додељених средстава са припадајућом законском затезном каматом.“

Члан 8.

У члану 13. после става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„Контрола наменског коришћења средстава обухвата и проверу да ли је опрема за коришћење обновљивих извора енергије функционално уграђена, да ли се користи у складу са одобреном наменом и да ли постоји стварна веза између инвестиције и угоститељског објекта у сеоском туризму.“

Досадашњи став 2. постаје став 3.

Члан 9.

У прелазним и завршним одредбама додаје се нови члан који гласи:

„Поступци започети по јавном конкурсy расписаном пре ступања на снагу овог правилника довршиће се по прописима који су важили до дана ступања на снагу овог правилника, осим ако је за корисника повољније да се примени одредба овог правилника која проширује предмет подршке.“

Члан 10.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу града Краљева“.

Напомене:

Како би се стимулисало увођење зелене енергије и у осталим мерама, предлаже се измена у делу који се односи на Меру 302 - Диверзификација дохотка и унапређење квалитета живота у руралним подручјима (подмера за развој сеоског туризма):

У табелу Критеријуми селекције / Бодовна листа за доделу средстава за развој сеоског туризма, додаје се нови критеријум:

Критеријум	Опис	Број бодова
Енергетска одрживост и еколошки стандарди	Инвестиција обухвата уградњу система на бази обновљивих извора енергије (соларни панели, колектори, топлотне пумпе, котлови на биомасу) у објекте регистроване за смештај или угоститељство у сеоском туризму	+ 15 бодова

Наш предлог се директно наслања на Закон о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју, али и на Закон о коришћењу обновљивих извора енергије.

Наглашавамо формулације "за сопствене потребе" и "у статусу купца-произвођача" јер се тако елиминише ризик да се субвенционише комерцијална продаја струје, што Министарство пољопривреде не би дозволило кроз овај тип програма.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРАВИЛНИКА

Предложеним изменама и допунама Правилника о додели подстицајних средстава за развој сеоског туризма на територији града Краљева стварају се нормативни услови да се подстицајна средства, поред досадашњих улагања у адаптацију и опремање смештајних капацитета, могу користити и за набавку, уградњу и пуштање у рад опреме за коришћење локално доступних обновљивих извора енергије, нарочито соларних фотонапонских и соларних термалних система. Тиме се постојећи инструменти подршке сеоском туризму допуњују мерама које имају истовремено економски, енергетски и еколошки ефекат.

Увођењем могућности суфинансирања соларних и других ОИЕ система у сеоским туристичким домаћинствима Град Краљево даје конкретан допринос остваривању међународно прихваћених обавеза Републике Србије у борби против климатских промена и декарбонизацији привредних делатности, укључујући и туристички сектор. Република Србија је као страна Оквирне конвенције Уједињених нација о промени климе и Париског споразума преузела обавезу смањења емисија гасова са ефектом стаклене баште и преласка на нискоугљенични развој, што је операционализовано кроз национално утврђене доприносе (НДЦ) са циљем смањења емисија у односу на 1990. годину.

Национални циљ смањења емисија гасова са ефектом стаклене баште, дефинисан кроз најновије НДЦ документе, обухвата све релевантне секторе привреде, при чему се туризам, нарочито кроз потрошњу енергије у смештајним капацитетима и пратећој инфраструктури, препознаје као сектор који може допринети климатским циљевима кроз развој нискоугљеничног и одрживог туризма. Улагање у соларне системе у сеоским туристичким домаћинствима представља меру која смањује потрошњу електричне енергије из фосилних извора и индиректно доприноси смањењу емисија из енергетског сектора.

Предложене измене су у сагласности са Стратегијом развоја енергетике Републике Србије до 2040. године са пројекцијама до 2050. године, која предвиђа амбициозне циљеве декарбонизације, повећање учешћа обновљивих извора енергије и унапређење енергетске ефикасности у свим секторима, уз очување енергетске сигурности и стабилности. У истом правцу, Интегрисани национални енергетски и климатски план Републике Србије до 2030. године са пројекцијама до 2050. године ставља посебан нагласак на улагања у обновљиве изворе енергије, укључујући енергије сунца и ветра, као и на смањење емисија гасова са ефектом стаклене баште за око 40% у односу на 1990. годину.

Нормативни оквир за подстицање коришћења обновљивих извора енергије на националном нивоу утврђен је Законом о коришћењу обновљивих извора енергије, којим се уређују циљеви коришћења енергије из обновљивих извора, начин подстицања производње електричне и топлотне енергије из ОИЕ и улога државе и локалних самоуправа у спровођењу мера енергетске транзиције. Предложеним изменама правилника Град Краљево се ослања на овај закон и, у оквиру своје надлежности, ствара локални инструмент за примену државне политике подстицања обновљивих извора у сектору сеоског туризма.

Сеоски туризам, као део туристичког сектора и руралног развоја, представља привредну делатност са значајним потенцијалом за смањење емисија кроз ефикасније коришћење енергије и примену ОИЕ, јер се већи део потрошње енергије односи на грејање, хлађење, припрему топле воде и расвету у објектима који су често лоцирани у подручјима са повољним условима за коришћење соларне енергије. Увођење подстицаја за соларне системе у сеоским туристичким домаћинствима директно доприноси развоју „нискоугљеничног туризма“, који је у међународној пракси препознат као важан инструмент за постизање циљева одрживог развоја и климатских циљева.

Предложеним изменама се јасно дефинише да подстицајна средства могу да се користе за набавку, уградњу и пуштање у рад соларних фотонапонских и соларних термалних система, као и пратеће опреме, под условом да је инвестиција везана за угоститељски објект у сеоском туризму и да се енергија користи за сопствене потребе домаћинства. Тиме се спречава преусмеравање подстицаја на комерцијалне енергетске пројекте, а истовремено се подстиче енергетско унапређење објеката у функцији туризма, уз јасну везу између инвестиције и квалитета туристичке услуге.

Изменама правилника се уводе и критеријуми бодовања који вреднују коришћење локално доступних обновљивих извора енергије, допринос смањењу трошкова пословања, продужење туристичке сезоне и унапређење енергетске ефикасности објеката. На тај начин се осигурава да пројекти са већим климатским и енергетским ефектом добију одговарајућу предност у поступку доделе подстицаја, што је у потпуном складу са националним климатским и енергетским политикама.

Предложене одредбе о обавезама корисника (забрана отуђења опреме у одређеном року, обавеза наменског коришћења, обавеза повраћаја средстава у случају ненаменског коришћења) обезбеђују да јавна средства буду утрошена у складу са сврхом подстицаја и да ефекти декарбонизације и енергетске ефикасности буду дугорочни, што је важно и са становишта праћења остваривања националних НДЦ циљева и циљева из Интегрисаног енергетског и климатског плана.

Имајући у виду наведено, предложене измене и допуне Правилника представљају нормативно, развојно и климатски оправдано решење, којим Град Краљево, у оквиру својих надлежности, даје конкретан допринос спровођењу међународно прихваћених обавеза Републике Србије у борби против климатских промена и декарбонизацији сектора туризма кроз развој енергетски одрживог сеоског туризма.

Краљевачки развојни центар

Телефон: +381 66 909 7890

Е-маил: office@kraljevackirazvojnacentar.org

Сајт: www.kraljevackirazvojnacentar.org